בית אהרן — חקת

באר חפרוה שרים. איתא במדרש. וכי חפירה היתה שם אלא בזכות האבות שנקראו שרים. שנאמר פתח צור ויזובו מים כו' כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו. כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם. שהיו הנשיאים עומדים על גבם ומושכים במטותיהם כל אחד לשבטו ולמשפחתו. וריוח שהיתה ביניהם היתה מלאה מים וכשהיו נשים צריכות לילך מדגל לדגל היו מהלכות בספינות והמים היו מקיפים מחוץ למחנה ומגדלים מיני דשאים ועשבים ואילנות עד אין מספר וסוף. שנאמר בנאות דשא ירביצני וגו' ינחני במעגלי צדק. וכל הימים שהיו במדבר היו משתמשים בה. לכך כתיב באר חפרוה שרים. ע"כ ל' המדרש:

ונוכל לומר עפ"י ששמעתי מאאמו"ר זצוק"ל שאמר ע"פ ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב. היינו מא"ב. הגם שמה אני שאבוא עד קדוש א"א מו"ר זצוק"ל. רק נוכל לומר כי כל הדברים וכל התפשטות בכל העולמות באים מבחינה הנקרא אב. י"י בחכמה יסד ארץ. וזהו ומשם בארה. כידוע שזו הבאר מקבלת כל ההשפעות ע"י המדות. ובאמת מהו נקרא באר זהו מעין גנים באר מים חיים. כי צריך כל אדם לראות להעלות כל דבר ולקשר אל הבאר. ואח"כ מים. ואח"כ חיים. היינו לקשר הכל אל הראשית ומהו הראשית ראשית חכמה יראת י"י. כי ראשית נקרא מה שהוא קדם לכל העולם. וגם מה שזה העולם מקבלת נקרא ג"כ ראשית כי אית יראה ואית יראה. וזהו באר מים חיים. כי מקודם צריך להיות אור חוזר שיקשר הכל למדה הנקרא חיים. החכמה תחיה (את) בעליה. ואח"כ ונוזלים מן לבנון זה הנקרא אור ישר אשר מביא חיות של הקב"ה לזה העולם כי לבנון נקרא גבוה מעל גבוה כי לבן הוא פשיטות בלי שום גוון והרכבה כלל. וזהו ונוזלים. כי הוא נהר דנגיד ולא פסק לעלמין רק חיות הבורא ב"ה שופע תמיד לזה העולם ע"י המדה הנקראת באר. ובאמת מה הוא נקרא באר. כל העובדות ומעש"ט שאדם עושה ומכניס בזה חיות הבורא ב"ה זאת נקרא באר. כי אבות העולם עבדו את הש"י ע"י הבארות. ודור המדבר היה להם ג"כ הבאר בהתגלות. ועכשיו יש ג"כ אותו הבאר היינו תפלה וטלית ותפילין וכל מצוה ומצוה נקרא באר מים חיים. שמכניס בזה חיות הבורא כשעושה המצוה בשמחה ובהתקשרות אזי הוא מעלה אותה עד בחינה ומדה הנקרא חיים. ואח"כ הוא מביא חיות הבורא למדה הנקראת בא"ר. וזהו הפירוש ומשם בארה היא הבאר. היינו כמו שדברנו. אשר אמר י"י למשה אסוף את העם. היינו כשתאסוף את העם ותקשר אותם ביחד היינו ע"י תפלה ותורה ומעש"ט. אזי ואתנה להם מים. אשפיע להם תיכף החסדים כידוע מים נקרא חסדים. וזהו הפי' של המדרש שהמים היו מקיפים היינו שאפילו אור המקיף נעשה ג"כ חסדים ע"י הבאר. כפי ששמעתי מא"א מו"ר זצוק"ל על מה דאיתא באברהם אע"ה בחזרתו פרע הקפותיו. כידוע שאברהם היה החסד מהעולם. כי אמרתי עולם חסד יבנה. וזהו פרע הקפותיו. שהביא התגלות החסדים גם בהמקיפים:

אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה. מקודם צריך להעלות הבאר כמו שדברנו. והחיות שאדם מכניס במצות נקרא באר. צריך להעלות למעלה ואח"כ ענו לה. מביא החיות משם חזרה לתוך הבאר וזהו אור חוזר ואור ישר. וצריך כל אדם לראות להתקשר עצמו בעת התפלה ופשיטא בעת הלימוד ובעת שעושה כל מצוה לחי החיים. ושלא יפסוק החיות של הקב"ה לעולם ושיהיה תמיד באר מים חיים ונוזלים מן לבנון. וד"ל:

באר חפרוה שרים. אלו האבות. כי האבות הן הן המרכבה כי אמרתי עולם חסד יבנה. בהברא"ם באברה"ם. והם מעלים כל העולם להקב"ה ומביאים אח"כ החיות לזה העולם הכל ע"י הבאר:

כרוה נדיבי העם. שהיה השבטים ממשיכים את המים במטותם. היינו שצריך כאו"א לראות להמשיך את החסדים לזה העולם ע"י עובדות ומעש"ט ומכניס בהם חיות הבורא ב"ה שזה נקרא באר:

במחוקק. מתי יכול להמשיך את כל מה שדברנו כשיש חקיקה בלבו שיהיה יראת י"י ואהבתו חקוק בלבו תמיד:

במשענותם. כפי דאיתא באוה"ח הקדוש היינו ע"י הצדיקים:

וממדבר מתנה. כי מהיכן השיגו החיות. ע"י המדבר כדאיתא שע"י המדבר זכו שניתן להם את התורה. וגם מדבר הוא ל' דיבור. כי כל הדיבורים שאדם מוצא מפיו צריך לקשר עצמו לחי החיים:

וממתנה נחליאל שנחלו לאל. כי כשאדם מקשר עצמו לחי החיים ע"י הבאר ומביא חיות הבורא לזה העולם ג"כ ע"י הבאר אזי הוא נוחל לאל. נעשה הוא חלקו של הקב"ה והקב"ה נעשה חלקו של ישראל:

ומנחליאל במות ומבמות הגיא. היינו כפי התרגום נחתא עמהון לנחליא ומנחליא סלקא עמהון לרמתא. כי למטה יש נחל. וגם למעלה נקרא ג"כ נח"ל. ונחל עדניך תשקם. ויכול להיות שאלו הד' בחינות. מדבר. מתנה. נחליאל. במות. הם כנגד ד' עולמות שבתפלה. א' ב' י' ע':